

Obsah

1	SPEKTRUM ELEKTROMAGNETICKÉHO ZÁŘENÍ (RENATA HAVRÁNKOVÁ)	6
2	RADIOAKTIVITA A IONIZUJÍCÍ ZÁŘENÍ (RENATA HAVRÁNKOVÁ)	9
	2.1 Charakteristika ionizujícího záření	9
	2.2 Radioaktivita.....	10
	2.3 Druhy radioaktivních přeměn.....	11
	2.3.1 Přeměna alfa	11
	2.3.2 Přeměna beta.....	11
	2.3.3 Přeměna gama.....	13
	2.4 Druhy ionizujícího záření a jejich interakce s hmotou.....	14
	2.4.1 Záření alfa.....	14
	2.4.2 Záření beta	14
	2.4.3 Záření gama	15
	2.4.4 Rentgenové záření	16
	2.4.5 Neutrony	17
3	VYBRANÉ VELIČINY A JEDNOTKY V OBLASTI IONIZUJÍCÍHO ZÁŘENÍ (RENATA HAVRÁNKOVÁ)	19
4	ZDROJE IONIZUJÍCÍHO ZÁŘENÍ (RENATA HAVRÁNKOVÁ)	21
	4.1 Přírodní zdroje záření.....	21
	4.1.1 Kosmické záření.....	22
	4.1.2 Přírodní radionuklidy.....	22
	4.2 Umělé zdroje záření.....	25
	4.2.1 Zdroje ionizujícího záření využívané ve zdravotnictví.....	25
	4.2.2 Průmyslové zdroje ionizujícího záření	26
5	ÚČINKY IONIZUJÍCÍHO ZÁŘENÍ NA SUBCELULÁRNÍ A CELULÁRNÍ ÚROVNI (FRIEDO ZÖLZER).....	27
	5.1 Mechanismy působení ionizujícího záření na fyzikální úrovni.....	27
	5.2 Mechanismy působení ionizujícího záření na chemické úrovni	28
	5.3 Mechanismy účinků ionizujícího záření na biomolekulární úrovni	29
	5.3.1 Poškození DNA.....	29
	5.3.2 Rozpoznání a signalizace poškození	30
	5.3.3 Oprava DNA	31
	5.3.4 Chromozomové aberace a bodové mutace.....	33

5.4	Mechanismy na buněčné úrovni	34
5.4.1	Měření buněčné smrti.....	34
5.4.2	Reprodukční buněčná smrt.....	35
5.4.3	Apoptóza	36
5.5	Mechanismy na intercelulární úrovni.....	36
6	DETERMINISTICKÉ A STOCHASTICKÉ ÚČINKY IONIZUJÍCÍHO ZÁŘENÍ (RENATA HAVRÁNKOVÁ)	38
6.1	Deterministické účinky.....	38
6.1.1	Akutní nemoc z ozáření (ANO).....	39
6.1.2	Akutní lokální změny.....	41
6.1.3	Poškození plodu <i>in utero</i> (poškození vývoje plodu)	42
6.1.4	Pozdní nenádorová poškození.....	42
6.2	Stochastické účinky	42
7	VNĚJŠÍ A VNITŘNÍ KONTAMINACE RADIOAKTIVNÍMI LÁTKAMI (ZUZANA FREITINGER SKALICKÁ).....	45
7.1	Vnější (povrchová) kontaminace osob a prostředí.....	45
7.2	Vnitřní kontaminace.....	46
7.3	Dekontaminace	46
8	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ BIOLOGICKÝ ÚČINEK ZÁŘENÍ (PAVEL KUNA).....	49
8.1	Fyzikální faktory	49
8.1.1	Závislost biologického účinku na druhu záření.....	49
8.1.2	Závislost biologického účinku na dávce záření.....	50
8.1.3	Rozdělení dávky v čase.....	50
8.1.4	Rozdělení dávky záření v organismu	51
8.2	Chemické faktory	51
8.2.1	Indolylalkylaminy	53
8.2.2	Aminothioly	53
8.3	Biologické faktory.....	54
9	JADERNÉ ZBRANĚ A JEJICH ÚČINKY (JIŘÍ HAVRÁNEK, RENATA HAVRÁNKOVÁ)	55
9.1	Jaderné zbraně.....	55
9.1.1	Štěpné zbraně	55
9.1.2	Termonukleární zbraně (fúzní zbraně, vodíková bomba).....	56
9.1.3	Neutronové zbraně.....	57
9.2	Účinky jaderných zbraní	57
9.3	První použití jaderných zbraní.....	59
9.4	Radiologické zbraně.....	60
10	ZÁKLADY RADIČNÍ OCHRANY (JIŘÍ HAVRÁNEK)	61
10.1	Expoziční situace	61
10.2	Principy radiační ochrany	63

10.3	Způsoby ochrany před zářením.....	64
10.4	Program monitorování	65
10.5	Usměrnování ozáření při práci a ozáření obyvatel	65
11	BIOLOGICKÉ ÚČINKY NEIONIZUJÍCÍHO ZÁŘENÍ (ZUZANA FREITINGER SKALICKÁ).....	67
11.1	Infračervené záření.....	67
11.2	Laser	68
11.2.1	Biologické účinky laseru	68
11.2.2	Kontraindikace léčby terapeutickým laserem	70
11.3	Ultrafialové záření.....	71
11.3.1	Biologické účinky UV záření.....	71
11.3.2	Využití UV záření	73
11.3.3	Ochrana proti UV záření	73
12	POUŽITÁ LITERATURA.....	75
13	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	77